

• Teksten en redactie: Reinout Koperdraat

• Vormgeving en foto's: Mart Bevelander
tenzij anders vermeld

Zaterdagochtend 18 april: Komt dat zien!

Lente-excursie met Wouter Bijdendijk

De lente is losgebarsten. Dat zien we elke dag, maar elke dag weer op een andere manier. Wouter Bijdendijk liet ons richting de herfst al genieten (28 sept.), dus nu alles groeit en bloeit, gaan we er helemaal vol in.

- Datum: zaterdag 18 april.
- Start: 11:00 u.
- Verzamelen: vanaf 10:30 u.
- Vanaf Parknest (met koffie, thee).
- Wees welkom! Ook niet-leden!

Wouter gelooft dat biodiversiteit de sleutel is tot planetaire overvloed. Hij haalt zijn inspiratie uit zowel culturele als medische diversiteit. Hij wil dat jouw toekomst bloeit en nodigt je uit om anderen te helpen bekrachtigen - bijvoorbeeld door zaden en bomen te planten, met volledig bewustzijn en met vreugde.

En door je geneeskrachtige en rituele planten- en paddenstoelenkennis met elkaar te delen.

Drs. Wouter Bijdendijk is cultureel antropoloog (UvA), gespecialiseerd in etnobotanie en farmacognosie (Utrecht Institute CAM) en klinische kruidengeneeskunde (Herbal Constituents Inc., Colorado-VS).

In India verdiepte hij zich in de Siddha-geneeskunde, Ayurvedische geneeskunde en Kalaripayattu (vechtkunst) aan het Bhargava Kalari Sangam en C.V.N. Kalari in Kozhikode. Ook haalde hij een Bachelor-grad in Museologie aan de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten. Opgegroeid met zijn broers, zowel in Amsterdam als op het platteland in de Belgische Ardennen, ontloek al vroeg zijn nieuwsgierigheid en liefde voor de natuur. Zijn bijzondere interesse in de podiumkunsten leidde tot een carrière als de internationaal bekende mentalist en magiër

Eigen foto

Ramana, die zijn publiek wereldwijd weet te betoveren met mentalisme en Indiase magic, fakirisme en "rand activating illusions".

Meer dan twintig jaar lang reisde Wouter de wereld rond met zijn optredens, terwijl hij intussen overal ter wereld kruidengeneeskunde bleef bestuderen. Ook is hij al meer dan tien jaar vrijwilliger in de Botanische Tuinen van de Vrije Universiteit (VU), Botanische tuin Zuidas in Amsterdam, waar hij de bijna uitgestorven inheemse Europese zwarte bij (*Apis mellifera mellifera*) verzorgt.

Zijn boek: Plantkracht (samen met broer Joris Bijdendijk).

Meer informatie:
<https://ramana.nl>

Instagram: [@plantkracht](https://www.instagram.com/plantkracht) en [@greenmanpowerplants](https://www.instagram.com/greenmanpowerplants), waar hij een plantenblog bijhoudt.

Parkbijeenkomst met Waterschap

Laat de marktkraam van het Waterschap niet omwaaien! Lees pagina 2 t/m 5!

Met plannen op de marktkraam

Waterschappers en groen-experts in ons Flevopark

Flevopark-Vrienden en andere parkbezoekers waren blij dat dijk-plannenmakers onlangs (25 maart, red.) met een eigen marktkraam aan de vijver stonden. Voor uitleg: met aangepaste bouwtekeningen en teksten. Het hele vernieuwde dijkplan-boekwerk komt ook snel online te staan, werd ons gegarandeerd.

Veel informatie, veel vragen en veel kritische blikken: met genodigden en met elke voorbijganger die het maar wilde horen.

De zon scheen fel op de stapelwolken - zoals Nescio dat hier ooit zo mooi beschreef. Korte buitjes met hagel en harde windvlagen mochten de pret niet drukken. Maar Moeder Natuur leek hiermee ook haar eigen toontje mee te blazen: tot drie keer toe vlogen de grote ontwerppanelen letterlijk onder de tafel op de zompige parkgrond. Waai waai waai. Trek uw eigen conclusies, dames en heren.

Vriendelijk vloeibaar

Overdekte indoor-bijeenkomsten beginnen meestal met een inleidingsverhaal - dus uitleg van bovenaf. En daar kun je dan op reageren en dan krijg je altijd een discussie, al dan niet met verhitte koppen. En steeds hoor je dan dat uw inbreng zal worden meegenomen in het proces. Echt. Serieus. Zucht.

Maar hier in het park aan de marktkraam niks van dat alles. Net als op de eerder gehouden wandelingen met

de Flevopark-Vrienden en Waterschappers was de sfeer vriendelijk en vloeibaar - en met de perfecte koffie van Stavros op de Apecar.

Stel vragen, geef je mening en hoor wat plannenmakers persoonlijk en zakelijk bewoog om uiteindelijk tot bepaalde afwegingen en keuzes te komen.

Gewoon hier aan het pad, aan het gras, aan het open water. Waar nog niet zozeer een zeespiegel zichtbaar stijgt, maar waar onze zompige parkbodem zakt.

We spraken hier aan het Nieuwe Diep diverse direct betrokkenen bij het nieuwe aangepaste dijkverzwakingsplan. Zie volgende pagina's: 4 en 5.

Onze knelpunten

Vrienden van het Flevopark hield op 22 september j.l. een speciaal ingelaste ledenvergadering over de geplande dijkversterking.

Het Waterschap paste haar oorspronkelijke plannen voor de dijkvakken 3, 6 en 7 voor een groot deel aan, naar de wens van onze leden: volg hier het pad in plaats van de oever als toekomstige dijk. Delen van dijkvak 3 en 6 vragen extra aandacht.

- Dijkvak 3b: We vinden het heel jammer dat hier de oever moet verdwijnen: volgens velen het mooiste stukje park.
- Dijkvak 6b: Ook hier hebben de leden moeite mee.

Waarom wordt er bij het “strandje” een afbuiging gemaakt naar de oever? Een keuze die wij niet begrijpen.

Breed overleg

Op 3 maart hadden we een overleg over het herplantplan rond de dijkversterking - met: Goos van der Sijde, Arend Wakker (werkgroep Natuur & Ecologie-VvF), Mark van Dongen (Vriend van Flevopark), Wouter Gotjé (ecoloog, VvF), Rebecca Planteijdt (landschapsarchitect-Buro Lino), Willemijn Luchtenbelt (Waterschap AGV, omgevingsmanager), Geert Timmermans (ecoloog), Niels van Roijen (beheerder Jeugdland), Eline Bremer (omgevingsmanager-Antea Groep).

Op dit overleg kwam het concept-herplantplan uitvoerig ter sprake, nadat ook al gezamenlijke wandelingen hadden plaatsgevonden om ecologische aandachtspunten en diverse afwegingen op te halen. Eerder werd het concept-herplantplan ook aan de gemeente en het Waterschap gepresenteerd.

Belangrijke uitgangspunten:

- behoud van cultuurhistorische waarden;
- respecteren van huidige zichtlijnen (open houden wat open is, dicht houden wat dicht is);
- waar mogelijk behoud en versterking van bestaande begroeiing.

Ook faunamaatregelen, natuureducatieve kansen en de verkeerssituatie bij de tennisbanen kwamen ter sprake.

- Verslag: op aanvraag bij ons bestuur.

Kaartje: Waterschap Amstel Gooi en Vecht

Landschapsarchitect REBECCA PLANTEIJDT

Op de voorlichtingskraam had landschapsarchitect Rebecca Planteijdt het heel druk met zeer nieuwsgierige bezoekers. Gebogen boven de bouwplan-kaarten betreffende het groen verdrongen zich steeds nieuwe vragenstellers - waarop zij elke vraag tot in detail probeerde te antwoorden. Vele eigen visies vlogen over de tafel. Met hulp van enkele fikse windvlagen en een schot hagel uit de hemel.

Tijdens die aanleg van de dijkversterking kunnen we tijdelijk een kale boel verwachten met hekken er omheen. Dus het werkt troostend om nu al zo snel mogelijk fantasieën in je eigen hoofd te laten opbloeien over hoe groen het daarna weer allemaal wordt.

Rebecca streeft met haar collega's naar maximale groene inpassing van de dijk in het park. Daarvoor is veel herplant nodig als compensatie voor wat verloren ging - ook elders in het park. Ze zegt: "Het idee is om aan de waterkant en aangrenzend bos zoveel mogelijk de biodiversiteit te versterken door aanleg van mantel- en zoombegroeiing met inheemse heesters die de bosrand versterken. We leggen ook natuurvriendelijke oevers aan. We planten onder andere rode en gele kornoeljes, inheemse vogelkers, hazelaar, meidoorn en kardinaalsmuts. Bosbegroeiing willen we aanvullen met stinzenbeplanting."

Aan de grasoever (het zogeheten "strandje") zit "extra sierwaarde" in de planning: in de vorm van historisch verantwoorde en mooie, makkelijk met de inheemse beplanting te combineren heesters en bomen. Rebecca: "Tenslotte worden nog extra bomen geplant op plaatsen die met de Vrienden van het Flevopark verkend zijn."

Het totale herplant- en compensatieplan is straks voor iedereen in te zien in het kader van het vergunnings-traject.

Landschapontwerper DENNIS MARTENS

Landschapontwerpers bekijken de wereld meestal met een optimistische blik. Zij zien namelijk ecologische problemen waarvoor praktische en systeemgerichte oplossingen mogelijk zijn op bestaande vierkante meters. Dennis Martens zegt: "We, waaronder landschapsarchitect Rebecca Planteijdt, stelden een uitgebreid herplantplan op, in samenwerking met o.a. de gemeente en het waterschap. Dit plan bestrijkt naast het gebied rond de dijkversterking ook andere plekken in het Flevopark. Voor de compensatie van de te kappen bomen kijken we ook naar mogelijke herplant-locaties in het park. We willen hiermee ook een algehele kwaliteitsimpuls geven aan het park, ondermeer óók omdat een aantal bomen het moeilijk hebben. Op deze manier snijdt het mes aan twee kanten. Dus ik denk: hoe mooi is dat!"

Maar de Flevopark-Vrienden zien toch forse bomenkap in de tekeningen van het aangepaste dijkversterkingsontwerp opdoemen.

Dennis: "We denken het maximale te hebben bereikt met de inzet tot het behoud van het maximaal aantal bomen en onze herplantvoorstellen. Bijvoorbeeld 'overschrijden' we zelfs de 9-meterzone die officieel aan weerskanten van de dijk verplicht vrij moet blijven van bomen. Hier behouden we de bestaande bomen die goedgekeurd zijn op waterveiligheid. En ook op andere plekken willen we veel méér bomen handhaven dan oorspronkelijk was voorgesteld."

Naast de gemeente (is grondeigenaar) was er uitgebreid overleg met o.a. de parkbewoners, met proeflokaal 't Nieuwe Diep, Tiebreakers, de Joodse Begraafplaats en het Flevoparkbad.

Dennis Martens lacht: "Dit is wel het méést nauwkeurige participatieproces wat ik tot nu toe heb meegeemaakt. Prima toch?"

Waterschapsbestuurder JASPER GROEN

“Klimaatontwrichting en het dreigende instorten van ecosystemen zijn voor mij de grote uitdaging van deze tijd. De urgentie is hoog en ik wil mij met alles inzetten om dat ten goede te keren”, aldus Jasper Groen, Waterschapsbestuurder (AB) voor ‘Water Natuurlijk’. Hij zette zich al twintig jaar actief in voor een groenere en duurzamer omgeving: ondermeer via GroenLinks in de Amsterdamse gemeenteraad (2014-2022) en als kandidaat voor het Euro-Parlement (2019).

De zeespiegel, de droogte en de stikstofcrisis maken het Waterschap tot een steeds belangrijker bestuurlijk orgaan.

Jasper ziet hier veel werk weggelegd rond veenoxidatie, bodemdaling, klimaatmitigatie, versterking van biodiversiteit en het verbeteren van de waterkwaliteit.

De gemeenteraad - die immers gaat over de openbare ruimte - nam op 10 juli j.l. een motie aan die de wethouder opdroeg om het Waterschap uitdrukkelijk te laten weten het dijkontwerp opnieuw te willen bekijken met aandacht voor natuurbehoud. Die motie werd ingediend door GroenLinks, met steun van de PvdD, SP en De Vonk.

Jasper Groen zegt ons “kritische vragen te blijven stellen in het Waterschapsbestuur” en ook bij de gemeente “druk te blijven uitoefenen voor behoud van zoveel mogelijk rijke moerasnatuur.”

Senior-projectmanager/ opdrachtgever WILLEM BOGAARD

Als projectmanager is Willem Bogaard met zijn uitgebreide team verantwoordelijk voor alles wat bij deze hele dijkverzwaringsoperatie komt kijken: planning, budgetten, in- en externe communicatie met alle betrokkenen, en een goede afloop rond dit alles. Hij klinkt zichtbaar enthousiast over zijn drukke werkzaamheden.

Hij bevestigt ons dat de vergunningsaanvragen in mei en juni worden ingediend.

Willem Bogaard: “Het gaat om twee vergunningen: de vergunning Eigen Dienst, aan te vragen bij het Waterschap, en de Kapvergunning aan de gemeente Amsterdam. Alle belanghebbenden bij het Flevopark zullen hierover eerst nog uitgebreid worden geïnformeerd.”

De Flevopark-Vrienden zijn gedeeltelijk blij met het nu aangepaste dijkverzwaringsplan. Maar is er eventueel nog overleg mogelijk voordat deze variant bij het Waterschap wordt ingediend? Met name de voorgestelde dijkloop tegenover de tennisbanen levert onbegrip en kritiek op bij de Flevopark-Vrienden.

Bogaard zegt:

“De variant zoals deze nu voorligt wordt aan het bestuur aangeboden en vormt de basis voor de vergunningsaanvragen. Deze laatste variant is tot stand gekomen na een zeer uitgebreid overlegtraject met alles en iedereen die bij het Flevopark en het Nieuwe Diep betrokken zijn. Dus ik zie eigenlijk geen kans meer in nog weer opnieuw extra ontwerpaanpassingen.”

Op de publicatie van beide vergunningen kan door iedereen altijd via eigen Zienswijzen worden gereageerd. Dat is een standaardprocedure die is ingebed in de procedures. Daarop moet altijd worden ingegaan.

Nieuwe gebiedsmakelaar:

MARWAN ABOU MANDOUR

Nadat Marwan Maatschappelijk Werk en Dienstverlening (HVA) studeerde en stage liep bij de gemeente: via een speeddate - voor hem een “buitenkans en heilige graal” - werd hij gebiedsmakelaar voor de Indische Buurt. Dus het Flevopark valt ook onder zijn werkgebied.

Een gebiedsmakelaar kent de buurt goed en werkt samen met bewoners en organisaties om de buurt te verbeteren. Hij overziet samen met een gebiedsteam wat er speelt en bespreekt plannen met collega's, partners uit de buurt en het stadsdeelbestuur.

Wat doet een gebiedsmakelaar? En voor het Flevopark in het bijzonder?

“Als gebiedsmakelaar ben je de oren en ogen van de buurt en de verbindende schakel van de buurt naar de gemeentelijke organisatie. Mijn rol voor het Flevopark is dan ook om te zien wat er speelt in het park. Dat kunnen problemen zijn, maar ook kansen. Die breng ik onder de aandacht van mijn collega's of het bestuur. Op dit moment speelt bijvoorbeeld het project van de dijkversterking. Belangrijk is dat dit goed wordt uitgevoerd, maar ook dat er geluisterd wordt naar de omwonenden en gebruikers van het park. Hier heb ik een verbindende rol.”

Oproep: Flevopark 95 jaar!

In september bestaat het Flevopark 95 jaar. Daar willen we natuurlijk aandacht aan besteden. Wie wil meedenken en leuke ideeën aanbrengen? Laat het weten aan ons bestuur!

Het feest zal plaatsvinden op zondag 20 september (onder voorbehoud).

Wordt vervolgd.

flevoparkvriend@gmail.com

Gedenkteken W.A. Froger verdwijnt uit Flevopark

Velen zien het nooit. Omdat het in het bos verstopt staat.

Anderen zien het wel. En denken aan een antieke menhir. Of aan een schoorsteen van een onderaards huis.

Wie goed kijkt ziet een bordje met opschrift: "die Amsterdam een nieuwe weg naar de zee wees".

We spreken over het gedenkteken van W.A. Froger.

Dat monument verhuist naar de havens van Westpoort - om het meer tot zijn recht te laten komen.

Ingenieur Willem Anthonie Froger (1812-1883) - architect, genie-officier en liberaal politicus - was een van de mannen achter de aanleg van het Noordzeekanaal.

Maar zijn monument kwam er toen niet. In 1951 stond de gemeente Amsterdam stil bij het 75-jarig bestaan van het Noordzeekanaal en zou hem dan vernoemen in een weg langs Zijkanaal F in het Westelijk Havengebied. Het gedenkteken van 8000 gulden kwam te staan in een plantsoentje langs de Nieuwe Hemweg, Spaarndammerdijk - in een wel zeer basale vorm: een hoge stapel natuursteenbrokken. Tot 1955.

Na plaatsing begon het in verband met de (her-)ontwikkeling van het havengebied aan een zwervend bestaan. Het zou uiteindelijk (jaren negentig) op de Oostelijke Handelskade komen. Men wist niet goed wat men er mee aan moest, zodat het uiteindelijk op een werkwerf terecht kwam in het Flevopark. Daar was het zijn leven ook niet zeker, want die werkplaats sloot. Toen zette de gemeente het gedenkteken weer overeind en plaatste het in de zuidoosthoek van dat park, geheel omsloten door onkruid en bomen. De W.A. Frogerweg bestaat dan al jaren niet meer, maar in 2017 kreeg Amsterdam wel de Frogerstraat in Nieuw-West.

Lees ook:

Conny Braam, de Woede van Abraham, uitg. Meulenhoff/Augustus (303 pag.): over het handmatig uitgegraven Noordzeekanaal (19e eeuw) onder dramatische arbeidsomstandigheden.

CONTRIBUTIE:

Mocht je de contributie 2026 (10 euro) nog niet hebben betaald, dan kan dat natuurlijk alsnog! Dank.

- Bankrekening NL10 ASNB 8804 6950 56.
- T.n.v.: Vereniging Vrienden van het Flevopark, Amsterdam.

* O.v.v. contributie 2026.

Klimaatbankje

Er komt een zogenaamd Klimaatbankje aan het Nieuwe Diep - althans dat is de wens van een groot aantal VvF-leden. Denk aan een gewone parkbank, maar dan op hele hoge poten. Zodat je toch kan blijven zitten als het water jou aan de lippen zou komen te staan. Op de vraag van ons bestuur hierover kwamen 130 reacties binnen. 106 leden zeiden ja en 23 leden nee (1 blanco). We gaven bij de gebiedsmakelaar dus aan positief tegenover zo'n Klimaatbankje te staan. Onderzocht wordt nog of dit langs het Nieuwe Diep mogelijk is.

De doorbraak van de Sint-Anthonisdijk bij Amsterdam

impressies van de dijkdoorbraak en van herstelwerkzaamheden van de Amsterdamse Sint Anthonisdijk - nu Zeeburgerdijk - als gevolg van de Sint-Pietersvloed in 1651.

*Vertoninge ende nae t' leven Afgebeeld,
het door breecken vande St. Anthonis dyck
buyten Amsterdam Ende.*

*Schilderij: Jan Asselijn, 1651
Illustraties: Wikipedia*

Ets van de doorbraak: <https://share.google/xxGPkGb7GXXfrdW38>

Ets herstelwerkzaamheden: <https://share.google/l3XLCaRBoPydSVMCy>

Ets herstelwerkzaamheden: <https://share.google/7KyOiJLbtrZAg2757>

Schilderij Jan Asselijn: <https://share.google/d4mGp5acZAEkkcF4Q>